

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 11945
Tarih : 20.05.2025

10/2737

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İnsan Hakları Derneği (İHD) tarafından 1995 yılından bu yana 17-31 Mayıs arasındaki tarihleri arasında anılan “Kayıplar Haftası” vesilesiyle, toplumsal hafızanın onarılması, adaletin eksiksiz işletilmesi ve kayıp yakınlarının hakikat ve yüzleşme taleplerinin hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve Meclis İktüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ
DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

Bilindiği gibi İnsan Hakları Derneği(İHD) tarafından 1995 yılından bu yana 17-31 Mayıs arasındaki tarihler “Kayıplar Haftası” olarak anılmaktadır. Böylece Türkiye ve dünyadaki gözaltında kayıplar gerçeğiyle yüzleşilmesi, kayıpların akıbetinin araştırılarak bulunması ve failerin adalet önünde hesap vermesini sağlamak amaçlanmaktadır. Bu vesileyle de Cumartesi Anneleri, kayıp yakınları ve insan hakları savunucuları, 27 Mayıs 1995’ten beri sürekli hale getirdikleri oturma eylemleriyle başta İstanbul Beyoğlu Galatasaray Lisesi önü olmak üzere Diyarbakır, Batman, Şırnak, Hakkari, Dersim, İzmir, Ankara, Adana, Mersin, Van gibi illerde ısrarla kayıp gerçeğine dikkat çeken, olağanüstü bir çaba göstermektedir. Kayıplar Haftası’nda, gözaltında kaybedilen insanların akıbetine ışık tutulmaya, bu ağır insan hakkı ihlalinin üzerinin örtülmesine karşı durulmaya ve cezasızlıkla mücadele edilmeye çalışılarak, bir dizi etkinlik düzenlenmektedir.

Gözaltında kaybetmeler sadece kaybedilenlerin değil, geride kalanların da hayatını karartan; kuşaklar boyu süren bir travmadır. Bu suç zaman aşımına uğratılamaz. Bugüne dek süren cezasızlık kültürü, yeni ihlallerin önünü açmış; toplumsal barış ve hukuk devleti ilkelerinin önünde büyük bir engel oluşturmuştur.

Kayıp yakınları ve insan hakları savunucularının talepleri arasında, gözaltında kaybedilen tüm kişilerin akıbetinin açıklanması, suçun fail ve sorumlularının yargılanarak adalet önünde hesap vermesi, gözaltında kaybetmenin Türk Ceza Kanunu’nda insanlığa karşı suç olarak tanınması, cezasızlık uygulamalarına son verilmesi ve Türkiye’nin Birleşmiş Milletler Zorla Kaybetmelere Karşı Uluslararası Sözleşmesi’ni imzalaması vardır.

Bu taleplerin yanında basın ve kamuoyunun da yakından bildiği gibi Cumartesi Annelerinin/İnsanlarının 1051 Haftadır İstanbul Beyoğlu Galatasaray Lisesi önündeki açıklaması tüm baskılara rağmen sürdürülmeye çalışılmaktadır. Bu açıklamanın yapılması engellenmemeli, sayı sınırlamasından vazgeçilmeli, Galatasaray Lisesi önündeki polis bariyerleri kaldırılarak bu meydanın eskiden olduğu gibi Cumartesi Annelerine ve kayıp yakınlarına bırakılması sağlanmalıdır.

Türkiye Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümü sürecinde önemli bir aşamaya gelmiştir. Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı ile kendisini fesheden PKK’dan sonra yeni bir dönemin kapısı aralanmıştır. Bu yeni döneme hakikat, yüzleşme ve adalet eşlik etmelidir. Gerçek anlamda barış, ancak toplumsal hafızanın onarılması, adaletin eksiksiz işlemesi ve insan haklarının tam anlamıyla tanınmasıyla mümkün olabilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi de hem kayıplar haftası vesilesiyle hem de toplumsal barışın inşasında önemli bir rolü olan hakikat, yüzleşme ve adalet taleplerini hayata geçirmek amacıyla, bünyesinde bir araştırma komisyonu kurarak bu konuda sorumluluk almalıdır.